

πολιτισμοῦ ἐξεπέμφθησαν, καὶ ὡς θεολόγοι, διδάσκαλοι, νομοθέτες, ἱατροὶ καὶ πολιτικοὶ τὴν κοινωνίαν πολυειδῶς εὐηργέτησαν.

Ταύτην δὲ τὴν εὐεργετικὴν τοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τῆς κοινωνίας ῥοπὴν, κατὰ τὸ πρῶτον τοῦτο νεαρόν τοῦ βίου του στάδιον, σκοποῦσα ἐφέτος ἡ Πρυτανεὶς νὰ διαγράψῃ, διὰ στατιστικῶν πινάκων καὶ ἱστορικῆς ἐκθέσεως τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως τῶν ὀλιγῶν αὐτοῦ μέσων, τῇ φιλογενεῖᾳ τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων ὀφειλομένων, τῆς διηνεκοῦς βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τοῦ συλλόγου τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ καιροῦ διδασκάντων μετὰ τῶν διαφόρων αὐτοῦ ἀλλοιώσεων, τῶν ἐπισημοτέρων ἱστορικῶν τοῦ Πανεπιστημίου συμβάντων, καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ προϊόντων, ἃ ἡ εἰκοσιπενταετής πανεπιστημιακὴ διδασκαλίᾳ παρήγαγε, παρακαλεῖ ὑμᾶς, Κύριοι, ἵνα πέμψητε αὐτῇ μέχρι τῆς 1 Μαΐου 1864 σημείωσιν ἕκαστος, τῶν ἐκκλησιαστικῶν, διδασκαλικῶν, πολιτικῶν, δικαστικῶν ἢ καὶ ἄλλων θέσεων, ἃς κατὰ καιροῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ κατέσχετε, ἀπὸ τῆς πρώτης ὑμῶν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἀποχωρήσεως μέχρι τῆς σήμερον, ἐπισημειοῦντας καὶ ἑτερά τινὰ τυχόν σπουδαῖα συμβεβηκότα, τὸν δημόσιον ὑμῶν ἀφορῶντα βίον, καὶ ἅμασον ἔχοντα τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὰς ἀρχάς τῆς ἐπιστήμης, ἃς ἐδιδάχθητε.

Ἡ Πρυτανεὶς, Κύριοι, προσκαλεῖ ὑμᾶς πρὸς τοῦτο φρονούσα, ὅτι συγγράφουσα τὴν ἱστορίαν τοῦ Πανεπιστημίου ἄνευ ὑμῶν, περιγράφει τὰς ρίζας μόνον τοῦ δένδρου καὶ τὸν κορμὸν, ἄνευ τῶν ἀνθέων καὶ τῶν καρπῶν.

Ἐν Ἀθήναις 4 Ἰανουαρίου 1864.

Ὁ Πρύτανης τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου

Κ. ΦΡΕΑΡΙΤΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ἈΣΜΑΤΑ.

(Τέλος, ἴδε φυλλοδ. 329.)

43

Τοῦ Κυρ Δημάκη τὰ παιδιὰ τὰ τρία γραμματισμένα.
Τὰ δύο σκλάβους τὰ πέρανε λιθάρια φορτωμένα.
Τὰ πῆραν καὶ τὰ διάκανε ἔς τὰ κλέφτικα λημέρια.
Ἄλλοι ἔτρωγαν, κ' ἄλλοι ἔπιναν, κ' ἄλλοι γράμματα στέλλουν.

Πιάνουν καὶ φτιάνουν μιὰ γραφὴν καὶ στέλλουν τοῦ Δημάκη
« Δῆμο, σὺν θέλῃς τὰ παιδιὰ νὰ μὴ σ' τὰ τυραγνῶμε
« Γιὰ βάλῃς τ' ἄσπρ' ἀμέτρητα καὶ μὴν τὰ λογαριάζῃς »,
Τὰ μάζωξε τὰ σύναξε τρεῖς μούλαις τῆς φορτώνει
Τὰ πῆρε καὶ τὰ διάκνε ἔς τὰ κλέφτικα λημέρια.
Τηράει ξερὰ, τηράει δεξιά, κανένα καὶ δὲν βλέπει,
Κ' ἀκούει τὸν κοῦκο καὶ λαλεῖ καὶ θλιβερὰ τὸ κλαίει.
Κ' ἀπὸ μακριὰ τὸν χαιρετᾷ κ' ἀπὸ κοντὰ τοῦ λέει

« Κοῦκέ μου αὐτοῦ ποῦ περπατεῖς ἔς αὐτὰ τὰ καταρράχια
« Μὴν ἴδῃς κλέφταις πουθενά ; »

44

Ἔρρις καλὰ ἐσμίξαμεν ἡμεῖς οἱ ντεριλίδες,
Πάλαι καλαὶς ἀντάμωσαις, πάλαι ν' ἀνταμωθοῦμε
Νὰ κλαύσωμε τὰ ντέρτῃά μας καὶ τὰ παράπονά μας.
Ἦ τὸν ἄγιον Λιά ἔς τὴν πλάτανο, ποῦ ν' τὰ ψηλά . . .
Νὰ φᾶμε ἀρνάκια τρυφερά κ' κριάρια σουβλισμένα.

45

Ἀρχὴ ποῦ πιάσθη ὁ πόλεμος
καὶ τῶν Τούρκων ὁ σκοτομὸς.
Πόλεμος μέσ' στοῦ Λεβιδί
σκοτονόντε Τούρκοι χίλιοι
Πόλεμος μέσα ἔς τὴ γράνα
σκοτονόντε Τούρκοι τριάντα
Κολοκοτρώνης καὶ Νταγρές
ἔς τὸν πόλεμον κάνουν χαραῖς
Γιάσου καπετὰν Γιατράκο
μέσ' στοὺς κάμπους κάνουν τράκο.
Μέσ' στοὺς κάμπους ἔχωνόταν
ἀτιλὴ δὲν ἐφοδόταν.
Ἄλλους κόβει κ' ἄλλους σφάζει
Κ' ἄλλους μέσ' στὴ χώρα μπάζει.
Τούρκοι γιὰ δόστε τ' ἄρματα
γιὰ θὰ γεινῇτε κάρματα.
Δόστε δόστε τ' ἄρματά σας
Νὰ γλυτώστε τὰ κορμιά σας.
Τὸ αἷμα μας τὸ χύνουμε
τ' ἄρματα δὲν τὰ δίνομε,
Θὰ τὰ δόστε θὰ τὰ δόστε
ὕστερις θὰ μετανοιώστε.

46

Τῆς Ρούμελης οἱ Μπέδες καὶ τοῦ Μωριά οἱ ἀγάδες
Ἦ τὸ Ντερβενάκι καίτονται κορμιά δίχως κεφάλια.
Στρωμά χουνε τὴ μαύρη γῆ, προσκέφαλο μιὰ πέτρα
Καὶ τ' ἀποπάνω σκέπασμα τοῦ φεγγαριοῦ τὴν λάμφι.
Κ' ἕνα πουλάκι ἐπέρασε (1) καὶ τὸ ξαναρωτᾶνε.
Παιδιὰ πῶς πάει ὁ πόλεμος τὸ κλέφτικο τουφέκι ;
Μπροστὰ πάει ὁ Νικηταρᾶς πῖς ὁ Κολοκοτρώνης
Καὶ παραπίσω οἱ Ἕλληνες μὲ τὰ σπαθιά ἔς τὰ χέρια

47

Τρεῖς περδικούλαις κάθονται μέσα ἔς τὸ Ντεμελέκι
Κ' ἡ μιὰ τηράει τοῦ ῥένεσι, ἄλλη κατὰ τοῦ Σέρβου.
Ἡ τρίτη ἡ καλύτερη μυρολογάει καὶ λέει.
Ἀλέξι, κάτσε φρόνιμα μὴν ἀσηκίωθῇ ὁ νοῦς σου,
Τι θὰ τ' ἀκούσῃ ὁ βασιλεὺς νὰ στείλῃ νὰ σὲ πάρῃ,
Δὲν ἔς τὸ εἶπα, Ἀλέξι, δύο βολαῖς δὲν ἔς τὸ εἶπα τρεῖς καὶ
πάντε ;

Πέντε πασάδες ἔρχονται γυρεύοντας γιὰ σένα.
Ἐγὼ πασὰ δὲν σκιάζομαι ραγιαδὲς δὲν φοβοῦμαι
Τι ἔχω τ' ἀσκέρι διαλεχτό ὅλο καπητανέους.

48

Νὰ ἦταν τρόπος νὰ σ' ἔδωπα, καυμένα μου Τρουπιώτης.
Πόχω δύο λόγια νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ πέντε νὰ σοῦ κρίνω.

(1) Ἐπέρασε. Ἰσως διορθωτέος ὁ στίχος οὕτω πως.
« Κ' ἕνα πουλάκι ἐπέρασε καὶ τοὺς συγχωρωτάει· παιδιὰ
κτλ. » ὥστε ἡ ἀπόκρισις ἐκ μέρους τῶν θανατωθέντων.
Καὶ ἡ ἐξῆς διόρθωσις προτιμωτέρα « Κ' ἕνα πουλάκι ἐ-
πέρασε καὶ τὸ συγχωρωτᾶνε — Πουλί· πῶς πάει ὁ πόλε-
μος . . . »

Σὲ φίλου σπῆτι νὰ μὴν πᾶς μὴδὲ καὶ σὲ κουμπάρου.
 Οἱ φίλοι ὄχτροί σου γίνηκαν καὶ οἱ κουμπάροι φίδια.
 Φτιάσε λαγοῦμι μὲς' στὴ γῆ νὰ μπῆς νὰ ξεχειμάσης.
 Ὅσο νὰ πάρῃ ἡ ἀνοιξὶς νὰ ῥθῇ τὸ καλοκαίρι
 Ποῦ μπουμπουκιάζουν τὰ κλαριά, π' ἀνοίγουν καὶ τὰ δένδρα
 Ποῦ πᾶνε οἱ βλάχοι 'ς τὰ βουνά, πᾶνε κ' ἡ βλαχοπούλας
 Νὰ φᾶμε ἀρνάκια τρυφερά καὶ κριάρια σουβλισμένα.

19

Σήκω, πουλάκι, τὴν αὐγὴ καὶ κάτσε 'ς τὸ κλαράκι
 Καὶ τίνεχ' τὰ φτερούλια σου νὰ πέσουν ἡ δροσιὰς σου.
 Κ' ἄλλο πουλί ἐροῦλας ἀπὸ τοῦ Κ ἀ λ α β ρ ὺ τ ο υ,
 Καὶ πᾶει τὴν Καρύταινα ῥωτώντα γιὰ τοὺς κλέφταις.
 Τοὺς κλέφταις τοὺς ἀρματολούς τοὺς Κολοκοτρωνέους.
 Κ' ὁ Θεωδώρακης τὸ 'πῆσε καὶ τὸ ξαναριωτάει.
 Πέε μου πέε μου, πουλάκι μου, κᾶννα καλὸ χαμπέρι,
 Τί να σᾶς 'πῶ, μωρὲ παιδιά, τί να σᾶς μολογήσω.
 Ἐφές προφές ποῦ πέραγα 'ς τοῦ Θάνου τ' ἀργαστήρι.
 Ἄκουσα καὶ τὸ λέγανε, τὸ κᾶννε κουδέντα,
 Τοὺς κλέφταις τοὺς ἐπιάσανε πᾶνε νὰ τοὺς κρεμάσουν.

20

Ἀναθεμάσε ξενητιά ὅσα καλὰ κ' ἂν ἔχῃς.
 Περισσότερά εἰν' τὰ ντέρια σου παρὰ τὰ διάφορά σου.
 Μοῦ ἔφαγ' ἡ λέρα τὰ σκουτιά καὶ τὸ φλωρί τὴν μέση.
 Θέλτε νὰ ἀκοῦστε κλάυματα γυναίκεια μυρολόγια;
 Περᾶστε ἀπὸ τὰ διάσιλα κ' ἀπὸ τὰ κλεφτοχώρια.
 Μαρίτσα κλαίει τὸν Κατσαδό, ἡ Ἐλένη τὸν Μπουζιώτη.
 Ἀνάμεσα 'ς τὰ μνήματα κλημά εἶνε φυτρωμένο
 Κάνει σταφύλι ρᾶζακὶ κρασί κ' εἶνε μωσχάτο
 Κ' ἔγοιος τὸ κόψῃ κόβεται κ' ἔγοιος τὸ φάει πεθαίνει
 Κ' ἔγοια μᾶνα τὸ μυριστῇ ποτὲ παιδί δὲν κάνει.
 Νὰ 'χε τὸ φάει κ' ἡ μᾶνα μου νὰ 'χε μὴ κάμει ἐμένα.

21

Τῆς νύκτας οἱ ἀρματολὸι καὶ τῆς αὐγῆς οἱ κλέφτες,
 Ὀλονυκτῆς κουρσέζνε καὶ ταῖς αὐγαῖς κοιμῶνται.
 Κοιμῶνται 'ς τὰ ὀσὰ κλαριά καὶ 'ς τοὺς παχειοὺς τοὺς ὀ-
 σκίους.

Μὰ εἶχαν ἀρνιά καὶ τρώγανε κριάρια σουβλισμένα.
 Μὰ εἶχαν κ' ἓνα γλυκὸ κρασί ἀπὸ τὸ μοναστήρι.
 Κ' ἓνας τὸν ἄλλον ἔλεγαν κ' ἓνας τὸν ἄλλον λένε.
 Καλὰ τρώμε καὶ πίνουμε καὶ ψηλοτραγουδάμε,
 Δὲν κάνουμε κ' ἓνα καλὸ, καλὸ γιὰ τὴν ψυχὴ μας;
 Νὰ πᾶμε νὰ φυλάξουμε 'ς τῆς Τρίχας τὸ γεφύρι
 Πὸ 'κεῖ περνᾷ ἓνας Πασᾶς μὲ τοὺς ἀλυσσωμένους
 Νὰ κόψωμε τὸν ἄλυσσο νὰ ὀγοῦν οἱ χαψωμένοι
 Νὰ ὀγῇ τῆς χήρας τὸ παιδί καὶ τῆς Μαργῶς ὁ ἄνδρας.

22

Ἀπὸ τὴν Πάτρα ῥχοῦμουνα 'ς τὴν Καλαμπάτα πάγω
 Πάγω τὰ χαιρετίσματα τοῦ Μπάλιου τὰ χαμπέρια.
 Τὸν Μπάλιο τὸν ἐπιάσανε τ' Ἀλήπκω τ' ἀσκέρι.
 Μπροστά τὸν πᾶν δεμένονα 'σάν θέλει 'σάν δὲν θέλει
 Μὲ δυὸ κολλοῦραις 'ς τὸ λαιμό, μὲ σίδερα 'ς τὰ πόδια.
 Μαρτύρα, Μπάλιο, τ' ἄσπρα σου μαρτύρα τὰ φλωριά σου.
 Σ' τοὺς φίλους ἔχω τ' ἄσπρα μου 'ς τοὺς φίλους τὰ φλω-
 ριά μου.

23

Ὁ Σοῦφ ἀράπης πολεμᾷ μὲ τοὺς Κοντογιαννέους.
 Παῦσε Σουφὴ τὸν πόλεμον παῦσε καὶ τὸ τουφέκι.
 Νὰ καταχάτσω ὁ κουρνιαχτός νὰ μετρηθῇ τ' ἀσκέρι.
 Μετροῦντ' οἱ Τοῦρκοι τρεῖς βολαῖς καὶ λείπουν τρεῖς χι-
 λιᾶδες
 Μετροῦνται τὰ κλεφτόπουλα καὶ λείπουν τρεῖς λεβέντες.

Τὸ 'να λείπει 'ς τὴ μᾶνα τοῦ τ' ἄλλο 'ς τὴν ἀδελφὴ τοῦ
 Τὸ τρίτο τὸ καλῆτερο 'ς τὴν ἀγαπητικὴ τοῦ (1)

24

Ἐγέρασα καὶ δὲν μπορῶ δὲν μ π ο ρ ' α (2) περπατήσω

Δὲν μ π ο ρ ' α σοῦρω τ' ἄρματα ταῖς ἀσημοπαλάσκαις,

Ταῖς πέντ' ἀράδες τὰ κουμπιά, ταῖς τρεῖς τὰ ἀσημοκούμπια
 Καὶ μιὰ λαμπρὴ μιὰ κυριακὴ μιὰ πίσσημὴ ἡμέρα
 Πῆρα τὰ ζαχαράκια μου καὶ τὰ λαγωνικά μου
 Μὰ διάκα καὶ τὰ ἔβαλα 'ς ἓνα βαθὺ λαγκαδι.
 Σ τ' ἀγνάντια ὀγῆκα κ' ἔκατσα 'ς ἓνα ψηλὸ λιθάρι
 Κ' ἀνάρηα ἀνάρηα σιούραγα κ' ἀνάρηα ἀνάρηα λέγω
 Μίσά 'τ ε (3) ζαχαράκια μου καὶ σέις λαγωνικά μου
 Νὰ ὀγάλτε λάφια ζωντανά καὶ ἀρκουδία ἡμερωμένα
 Βγάλτε καὶ μιὰ λιγερὴ ξανθὴ καὶ μαυρομμάτα.
 Βγάνουν τὰ λάφια ζωντανά τ' ἀρκουδία ἡμερωμένα
 Ἐβγάλαν καὶ τὴ λιγερὴ ξανθὴ καὶ μαυρομμάτα.
 Σ τὸ γόνα τοῦ τὴν ἔκατσα 'ς τὰ μάτια τὴν τηράει.
 Κόρη δὲν εἶσαι ροῦδινη κόρη δὲν εἶσαι κ' ἄσπρη.

Σάν θέλεις νὰ εἶμαι ροῦδινη σάν θέλῃς νὰ εἶμαι κ' ἄσπρη
 Σύρε 'ς τῆς Ἀνδριανόπολις τὸ μεσινὸ παζάρι,
 Πὸ κεῖ πουλιέτ' ἓν ἀντερὶ κ' ἓνας τσουμπές γαλάζιος
 Σύρε κ' ἀγορασέ μου τα, σύρε νὰ μοῦ τὰ φέρῃς.
 Νὰ τὰ φορέσω μιὰ λαμπρὴ μιὰ πίσσημὴ ἡμέρα.

Παρασκευῇ τοῦ τὸ 'λεγε σαυδάτη τῆς τὰ φέρνει
 Κυριακῇ τὰ φόρεσε καὶ πᾶει 'ς τὴν ἐκκλησιάν τῆς.
 Παπᾶς τὴν εἶδε κ' ἔσφαλε, διάκος κ' ἔδαμονίσθη
 Κ' ἓνα μικρὸ διακόπουλο δέστε το κ' ἐμουρλάθη

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 15, 1864.

—000—

Ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς Ἐλπίδος, μετὰ
 ταῦτα δὲ καὶ ὑπ' ἄλλων ἐφημερίδων διεξοδικὴ ἐπι-
 στολὴ, ἀνώνυμος μὲν, ἀλλὰ κοινῶς ἀποδιδωμένη εἰς
 τὸν Κ. Σπόνεα, ἥ τις ὁμολογοῦσα ἐπιβλαβὴ εἰς τὸ
 ἔθνος τὴν συνύπαρξιν τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ
 τοῦ Βασιλέως καὶ διὰ τοῦτο κακίστην τὴν παροῦσαν
 κατάστασιν τοῦ τόπου, ἀποφαίνεται ὅτι ἐν ὅσῳ ὑ-
 πάρχει ἡ ἀταξία αὕτη, ἀδυνατεῖ ἡ βασιλεία, ὅσον
 ἀγαθὴν καὶ ἂν ἔχῃ προαίρεσιν, νὰ θεραπεύσῃ τὰς γι-
 νομένας παρανομίας. Προστίθῃσι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ
 Συνέλευσις ἐν τῇ κυριαρχίᾳ αὐτῆς ἔχει τὸ δικαίωμα
 νὰ παρατείνῃ ἐπ' ἄπειρον τὴν ἰδίαν ὑπαρξίν, ἐκτὸς
 μόνον ἂν ὁ ἐντολοδόχος λαὸς ἄρῃ τὴν ἐντολήν.

Τὴν περίεργον ταύτην ἐπιστολήν, ἥ τις ἀποροῦμεν
 διὰ τί ἐξεδόθη, ἀνατέμουςαι πολλάκι σπουδαῖαι ἐφη-

(1) Τὸ ᾄσμα τοῦτο, ἐπινίκιος ὕμνος ὢν, ἔχει ὡραίαν
 καὶ ἐνθουσιαστικὴν μουσικὴν.

(2) Εἰς τὴν ἀπαγγελίαν ἐνοῦται τὸ ρ. μὲ τὸ α. ἀντὶ δὲν
 μ π ο ρ ῶ ν ἄ.

(3) Μίσά 'τ ε ἢ μέσά 'τε — μέσα 'τε, ὑπάγετε μέ-
 σα. Σημ. Πανδ.